

**Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport**

Nr 1964:20

Rapport över undersökning av urnegrav (grav 8) inom gravfältet
Rödbo nr 10, Kungälv stad

Läge

På Lid 2² undersöktes år 1917 av Georg Sarauw ett förromerskt gravfält (anläggningarna 1-7). Jmfr Götaälvsområdets Fornminnen s. 291, 296. I Riksantikvarieämbetets inventering av år 1964 har gravfältet erhållit nr 10 i Rödbo socken. Gravfältet är beläget mellan branta bergsstup och på den högsta passpunkten i en N-S-gående dalgång.

Grävningstid och arbetsstyrka

Grävningstid: 18 april 1964.

Undersökningen utfördes av Göteborgs arkeologiska museum. I undersökningen deltog fil.kand Stina Andersson, fil.kand Kjerstin Cullberg, fil, fil.lie. Carl Cullberg, fil.kand Olle Lindqvist, fil.stud. Jan Eric Sjöberg.

Arbetsbeskrivning

Den undersökta anläggningen grav nr 8 (= följande efter Sarauws 1-7). Vid ett studiebesök på platsen för Sarauws utgrävning upptäcktes en gravurna fastsittande i kanten av ett litet grustag, ca 2 m högt, (foto 1 och 2). Grustaget ligger omedelbart S om platsen för Sarauws utgrävning. Då undersökningen av gravfältet ej var fullständig sträcker sig förmodligen gravfältet fram till denna plats. Inmätning av fyndplatsen företogs (se planritning). Grustagsväggen var ca 20 m lång. En noggrann genomsyn av den gav inga andra fynd.

Då det första besöket på platsen ägde rum i mars månad var det fortfarande tjäle i marken, varför gravurnan övertäcktes med ris.

Vid utgrävningen i april månad uttogs urnan direkt ur grustagsväggen på grund av rasrisken. Därefter utgrävdes det återstående av gravanläggningen uppifrån och täckhällen frilades samt en profil drogs genom den kvarvarande brandgropen.

Grävningsiakttagelser

Under vegetationsytan som bestod av ljungtorv iaktogs delar av en flat håll. Under denna syntes en kolfärgning i jorden och därunder kunde ses delar av urnan samt brända ben, (foto 3 samt profilritn.).

Den sida av urnan som hade stuckit ut utanför grustagsväggen hade krossats och delar av den kunde tillsammans med brända ben uppsamlas i grustagsväggen nedanför gravplatsen. Av den kvarsittande urnan kunde iakttagas de brutna kärlväggarna som gick in i gruset och resterna av beninnehållet mellan dem.

Täckhällen över graven var oregelbundet fyrkantig med c:a 50 cm:s sida. Den var 15-20 cm tjock. Efter det att hällen upplyfts syntes en oregelbundet rund fläck av sotblandad jord ca 50 cm diam. Denna kolfyllnad avsmalnade nedåt mot urnans mynning vilken stod ca 15 cm under täckhällens undre del. Ned mot mynningen var jorden också uppblandad med brända ben. I kolfyllnaden omedelbart vid urnans mynning låg även en koncentration av större träkolsbitar. I denna iakttogs delar av ett litet järnrör samt en järnklump. Träkol samt brända ben låg nedrasade längs urnans yttersidor. Under urnans botten fanns däremot endast orörd grus och inuti urnan endast brända ben utan kolinblandning.

Under framprepareringen i museet framkom i benanhopningen i urnan de två nålarna med böjd hals.

Järnröret och järnklumpen utanför urnan visade sig efter framprepareringen kunna sammansättas till en skivhuvudnål.

Fyndbeskrivning

Fynd 1

Lerkärl, situlaformat, med flat botten och svagt utåtböjd, avrundad mynningskant, ca 18 cm h., bottendiam. ca 10 cm, mynningsdiam. ca 14 cm, största vidden ca 16 cm, belägen ca 3 cm nedanför mynningen, mynningskanten ca 0,7 cm tj., godset för övrigt ca 0,8 cm tj., med ljus, gulbrun utsida och mörk gråbrun insida.

Fynd 2

Nålar, 2 st, av järn, med upprullad, 1 cm bred ögla och omedelbart därunder krumböjning. Nålarna har rundat tvärsnitt, 0,5 cm i diam., båda avbrutna nedtill, nuvarande längd 8,1 resp. 4,8 cm. Fastrostade i varandra.

Fynd 3

Nål, av järn, nuvarande längd 7,5 cm, avbruten nedtill, rörformig stjälk (vid konserv. ringen sammansatt av två bitar), 0,5 cm i diam. och med starkt rostat närmast skivformigt huvud, ca 3 cm i diam.

Fynd 3

Järnfragment, 8 st, fastrostade vid brända ben, varav minst 5 st rörformade, 0,3 cm diam. Troligen tillhör de närmast ovan beskrivna nål.

Fynd 4

Bronsfragment, 6 st, obestämbara, 0,3 - 1,5 cm stora.

Fynd 5

Brända ben, 550 g.

Fynd 6

Tänder, 9 st., hela och fragment.

Fynd 7

Kol, 34 g.

Fynd 8

Flinta, 5 g.

Sammanfattning

Vid studiebesök på platsen för gravfältet Rödbo socken nr 10, Kungälv stad, framkom i S delen av gravfältet i ett litet grustag en gravurna. Den hängde i grustagskanten under en täckhäll.

Vid undersökningen visade sig anläggningen bestå av en urnegrav bestående av en täckhäll varunder det fanns en sotgrop i vars botten en gravurna var placerad. Ovanför och vid sidorna av gravurnan låg i sotet brända ben. I urnan fanns rensade brända ben samt två nålar med böjd hals. En nål med skivhuvud låg bland de brända benen utanför urnan.

1 planritning

1 profilritning

foto 1-3

Göteborg den 12 oktober 1966

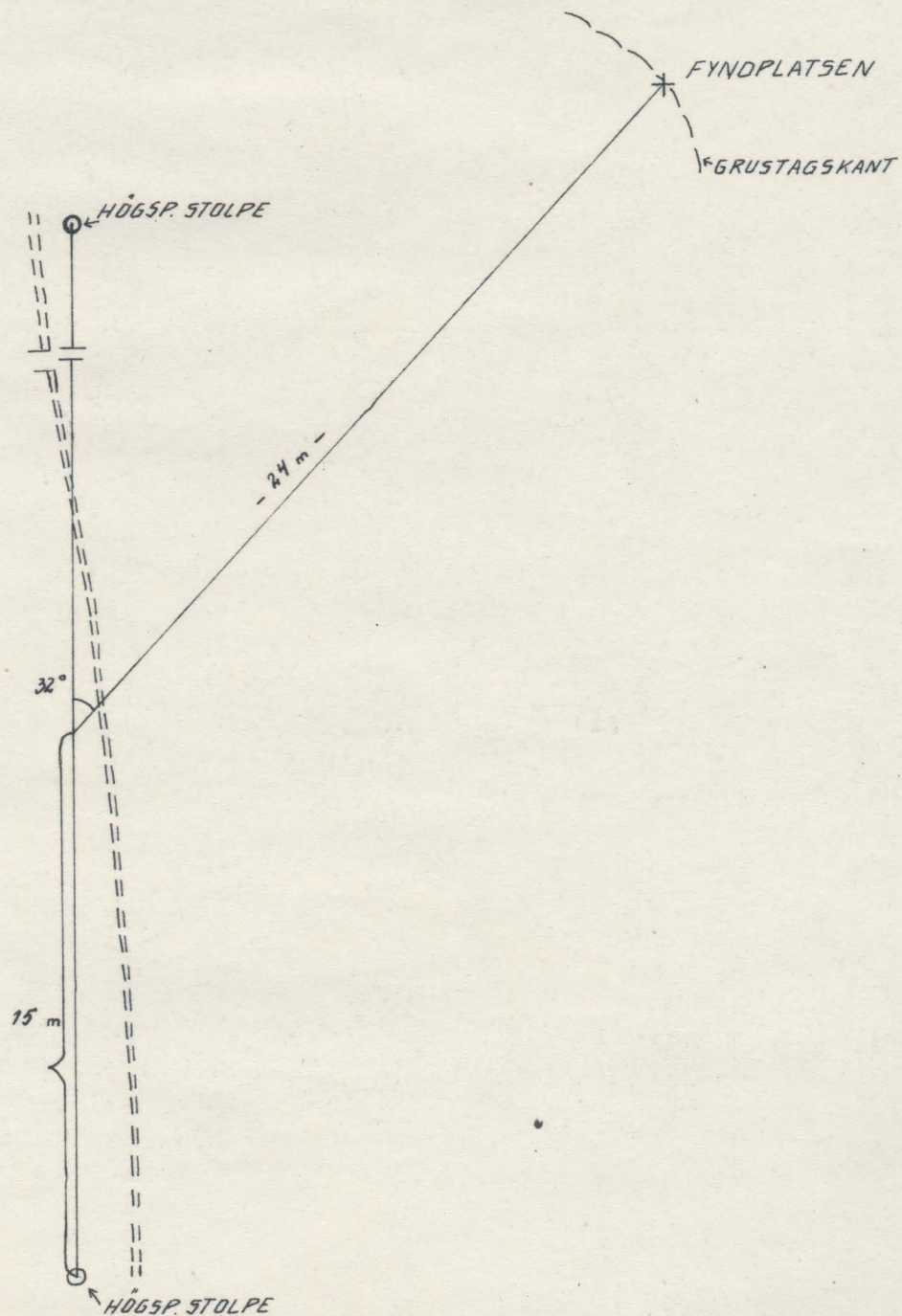
Carl Cullberg

LÄGESRITNING

RÖDBO NR 10, KUNGÄLV STAD

SKALA 1:200

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM 1964

PROFILRITNING

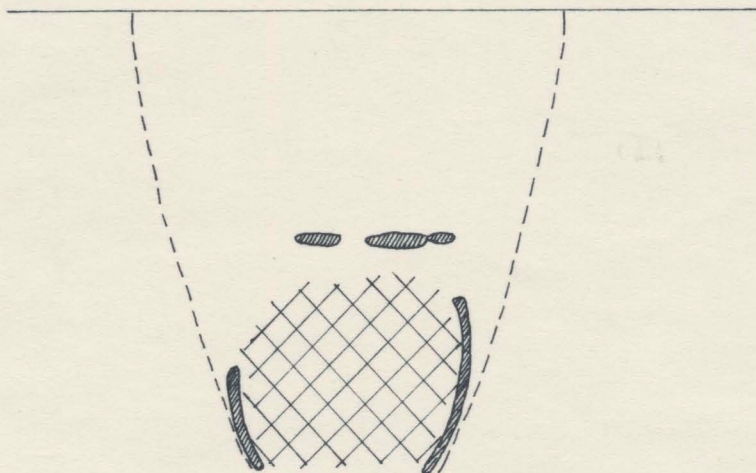
"RÖDBO NR 10, KUNGÄLV STAD"

SKALA 1:10

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM 1964

TECKENFÖRKLARING

- = TÄCKHÅLL
- = SVARTFÄRGNING, YTTERGRÄNS
- = KERAMIK
- = BRÄNDA BEN

1.

A

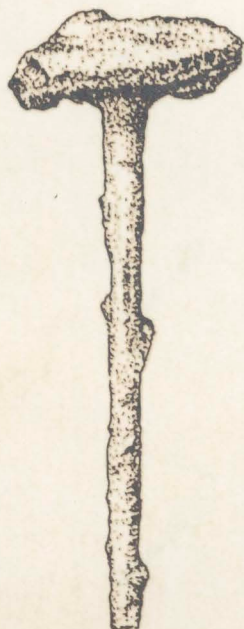

B

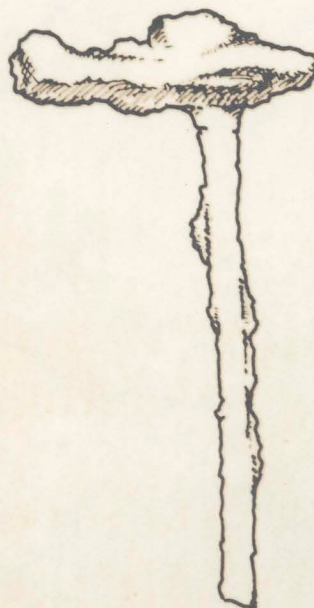

B

2.

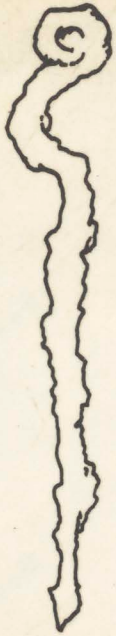
A

1.

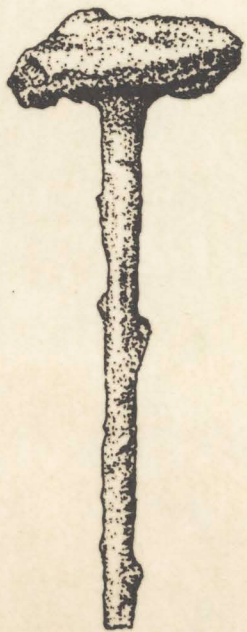

A

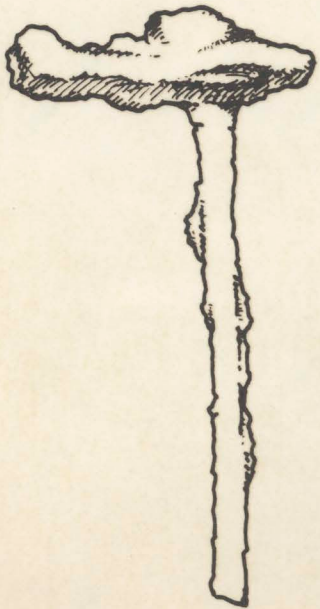

B

2.

A

B

Fyndbeskrivning.

Lerkärl, situlaformat, med flat botten och svagt utåtböjd, avrundad mynningskant, ca 18 cm h., bottendiam. ca 10 cm, mynningsdiam. ca 14 cm, största vidden ca 16 cm, belägen ca 3 cm nedanför mynningen, mynningskanten ca 0,7 cm tj., godset för övrigt ca 0,8 cm tj., med ljus, gulbrun utsida och mörk gråbrun insida.

Nålar, 2 st, av järn, med upprullad, 1 cm bred ögla och omedelbart därunder krumböjning. Nålarna har rundat tvärsnitt, 0,5 cm diam., båda avbrutna nedtill, nuvarande längd 8,1 r sp. 4,8 cm. Fastrostade i varandra.

Nål av järn, nuvarande längd 7,5 cm, avbruten nedtill, rörformig stjälk (vid konserveringen sammansatt av två bitar) 0,5 cm i diam. och med starkt rostet närmast skivformigt huvud ca 3 cm diam.

Järnfragment, 8 st, fastrostade vid brända ben, varav minst 5 st rörformade 0,3 cm i diam. Troligen tillhör de närmast ovan beskrivna nål.

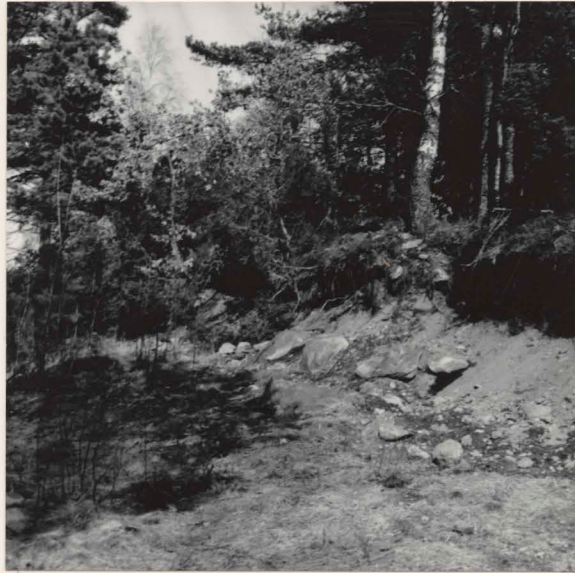
Bronsfragment, 6 st, obestämbara, 0,3 - 1,5 cm stora.

Brända ben, 550 gr.

Tänder, 9 st, hela och fragment.

Kol, 34 gr.

GÖTEBORG
Rödbo nr 10/8
Lid 2:2
gravfält jäå

Grustaget vid Lid från SV. Urnegrav
8 hittades strax nedanför björken i
bildens mitt. Neg nr B 1229.

Täckhällen i grustagskanten med den
kluvna urnan med brända ben nedan-
för. Neg nr B 1231.

Foto J.E. Sjöberg 1964.

GÖTEBORG
Rödbo nr 10
Lid 2:2

gravfält, jäa

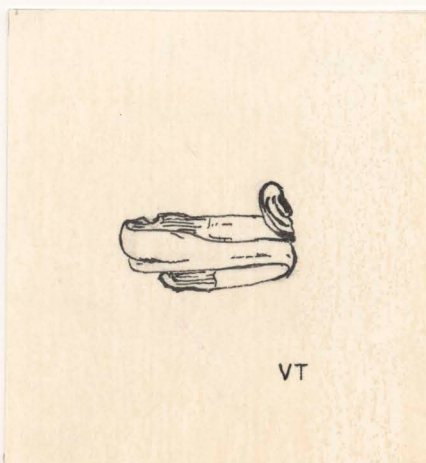

Grav 1. Restaurerat lerkärl, inv nr GAM 15996.
Foto GAM 1940. Neg nr C 253

GÖTEBORG
Rödbo nr 10
Lid 2:2
gravfält, jäå

Det mindre kärlet från grav 2, inv nr GAM 15997; det större utan gravnummer, inv nr GAM 6699. Foto GAM 1940. Neg nr C 254

VT

Spiralfingerring av brons, inv nr GAM 15998, från grav 2.
Teckning Vera Tahlén 1964.

GÖTEBORG
Rödbo nr 10
Lid 2:2
gravfält, jäå

Grav 3. Restaurerat lerkärl, inv nr GAM 15999.
Foto GAM 1940.

Neg nr C 255